

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

בפני כב' הרשם כאמל אבו קאעוד

תובעת

טל רביד

נגד

נתבעים

1. מוטי גואלי
2. מישל יואב

פסק דין

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
1. בתובענה שלפני בית הדין, עסקנו באחת השאלות הבסיסיות ביותר במשפט העבודה. בית הדין נדרש להכריע בשאלה אם התקיימו יחסי עבודה בין הצדדים וכפועל יוצא, האם זכאית התובעת לשכר עבודה בגין עבודתה.
 2. התובעת טענה כי הועסקה על ידי הנתבעים במסבאה הידועה בשם "סבן בר" ברחוב יפו בירושלים (להלן: "הפאב"), משך כארבעה חודשים, מבלי ששולם לה שכר, למעט תשרים מעטים ותשלומים זניחים, מבלי שהונפקו לה תלושי משכורת וללא זכויות סוציאליות כלשהן.
 3. הנתבעים התכחשו לקיומם של יחסי עבודה בינם לבין התובעת, כפרו בקיומה של שותפות עסקית ביניהם, הכחישו בעלות על הפאב והתנערו מכל אחריות כלפי התובעת.
 4. כבר עתה יוטעם כי התובעת הוכיחה קיומם של יחסי עובד ומעביד בינה לבין הנתבע 2. לנגד עיניי נחשפה צורת העסקה פוגענית, במהלכה לא זכתה התובעת לזכויות הבסיסיות ביותר המגיעות לכל עובד בישראל. צורת העסקה שבה העובד דוחק במעבידו כדי לכבד את זכויותיו וזה דוחה אותו בלך ושוב, מבטיח הבטחות שווא, מתנכר לו ומפקיר אותו להיאבק על פרנסתו. משפט העבודה נחקק כדי למגר צורות העסקה מעין זו שנתגלתה בתיק זה.
 5. אביא להלן את הטענות שהעלו הצדדים, אתאר את עיקר הדיון שהתקיים, ואפרט את הכרעת בית הדין.

טענות הצדדים

טענות התובעת

- 23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
6. התובעת טענה כי הנתבע 1, מר מוטי גואלי (להלן: "מר גואלי"), בן דודה, יצר עמה קשר והציע לה לעבוד בפאב.
 7. לטענת התובעת, מר גואלי הציג עצמו כשותפו בפאב של הנתבע 2, מר מישל יואב (להלן: "מר יואב") והוא זה שהציג אותה בפניו.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

1 .8. לטענת התובעת, הנתבעים הציגו עצמם כלפיה וכלפי אחרים כבעלי העסק, וכמעסיקיה.
2 לטענת התובעת, הנתבעים בלבד נתנו לה הוראות בנוגע לעבודתה ולא היה מעסיק אחר
3 מלבדם.
4

5 .9. התובעת טענה כי הנתבעים ביקשו להעסיק אותה הואיל והיה לה ניסיון בעבודה בפאבים
6 והם אלה שפנו אליה בהצעת עבודה. לטענתה, היא נפגשה עם הנתבעים בפאב ושם סיכמו
7 את תנאי עבודתה. לגרסת התובעת, סוכם בין הצדדים כי היא תשתכר 200 ₪ למשמרת
8 שישולמו בתשרים ובהשלמה של הנתבעים.
9

10 .10. התובעת טענה כי החלה את עבודתה כמוזגת משקאות (ברמנית) ולאחר מכן אף עזרה
11 בנייהולו השוטף של הפאב, בסידורי עבודה, הזמנת סחורה, רשימות מלאי וכיוב'.
12

13 .11. לטענת התובעת היא הועסקה ברצף, החל מ- 15 באפריל 2010 עד סוף חודש יולי 2010,
14 במשמרות ערב שהחלו בשעה 20:00 לערך והסתיימו לפנות בוקר בשעה 02:00 או בשעה
15 מאוחרת יותר, משך 6 ימים בשבוע.
16

טענות הנתבע 1

17
18
19 .12. מר גואלי כפר בקיומו של קשר עסקי כלשהו בינו לבין הפאב ולמר יואב, וטען כי כל הקשר
20 שלו לפאב הוא בסיוע חברי שהעניק למר יואב. כמו כן, מר גואלי לא הודה בעבודתה של
21 התובעת בפאב וממלא כפר בקיומם של יחסי עבודה בין הצדדים.
22

23 .13. מר גואלי טען כי בין משפחתו למשפחתה של התובעת קיים סכסוך עתיק יומין, וכל מטרתה
24 של התובעת בתביעה להתנכל לו על רקע זה, זאת ותו לא.
25

טענות הנתבע 2

26
27
28 .14. לטענת מר יואב, בין התובעת לבינו התקיימו יחסים מיוחדים, שלא ניתן להגדירם כיחסי
29 עבודה. בין התובעת למר יואב התפתחה מערכת רומנטית ולטענתו, התובעת נכחה בפאב
30 מתוקף הזוגיות ביניהם בלבד. לגרסת הנתבע 2, כל 'עבודה' שבוצעה על ידי התובעת בפאב,
31 הייתה תוך כדי בילוי בו, 'כעזרה' בלבד לבן זוגה, ולמעשה בהתנדבות.
32

33 .15. לטענת מר יואב למרות שלא התקיימו בין הצדדים יחסי עבודה, הוא נהג להעניק לה "טיפ"
34 כהוקרה על עזרתה ולאור היחסים הרומנטיים ביניהם.
35

36 .16. מר יואב הכחיש שהוא היה הבעלים של הפאב וטען כי גרושתו, גב' אינס יואב (להלן: "גב'
37 יואב") היא הבעלים, וכי הוא היה עובד שכיר בלבד.
38

39 .17. מר יואב טען כי סיים את ההתקשרות עם התובעת לאחר שחשד בה שהיא גנבה כסף מקופת
40 העסק.
41

ההליך בבית הדין

42
43
44 .18. כמצוות סעיף 31 לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, ובשים לב לסכום התביעה, הדיון
45 בתובענה התקיים במסלול של דיון מהיר ומבלי שהצדדים נדרשו להגיש תצהירי עדות
46 ראשית.
47

48 .19. ביום 28.2.12 התקיימה ישיבת הוכחות במסגרתה העידו הצדדים, התובעת ו-4 עדים
49 מטעמה, הנתבעים ועדה מטעמם. בתום הישיבה, סיכמו הצדדים את טענותיהם בעל פה.
50

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

דיון והכרעה

20. לאחר שעיינתי היטב בכתבי הטענות, ושמעתי את עדויות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה כנגד הנתבע 2 להתקבל ונגד הנתבע 1 להידחות, ונימוקיי מפורטים להלן.

מבחנים לקביעת יחסי עבודה בקליפת האגוז

21. מקדמא דנא נקבע כי היותו של אדם "עובד" הוא דבר הקרוב ל"סטטוס", ומעמד זה אינו נקבע על פי התיאור שניתן לו על ידי הצדדים או אחד מהם, אלא נקבע מבחינה משפטית על פי נסיבות המקרה כהויתן (ע"א 426/63 המוסד לביטוח לאומי נ' זינגר ואח', פ"ד יח (2) 299; דב"ע נו/74, 3-56 צבי שפיר נ' נתיב ביצוע תעשייתי בע"מ ואח', פד"ע לב 241).

22. "סטטוס" אין יוצרים בהסכם ואין מבטלים בהסכם, וכשם שאין לוותר או להתנות על זכויות במפורש, כן אין לוותר על אותן הזכויות על ידי כך שיכנו את היחסים בין השניים שבהם מדובר בכינוי כלשהוא השולל היותו של האחד "עובד" והיותו של השני "מעביד" (דב"ע לו/3-48 יהושע גינצברג נ' "ניסן" השקעות וסוכנויות בע"מ, פד"ע ח' 151; ע"ע 300245/97 משה אסולין ואח' נ' רשות השידור, פד"ע לו 689).

23. ככלל נקבע אם פלוני הוא "עובד" אם לאו, על פי המבחן המעורב אשר במרבית המקרים המרכיב הדומיננטי בו הוא מבחן "ההשתלבות במפעל" (ע"ע 300274/96 שאול צדקא נ' מדינת ישראל פד"ע לו 625).

24. בפסיקה הענפה של בתי הדין לעבודה נקבעו סימני היכר רבים לזיהוי יחסי עובד ומעביד וההכרעה בשאלה זו היא על ידי שקלול של מלוא הסימנים (ראה: נב/3-142 (ארצי) חסן עליאה אלהרינאת נ' כפר רות ואח' פד"ע כד 535 (להלן: "פס"ד כפר רות"); ע"א 415/90 חיים מזרחי נ' הנאמן על נכסי אריה שטנדר, פושט רגל, פ"ד מו (4) 601).

25. התשובה על השאלה אם פלוני הוא "עובד" או לא היא מסקנה משפטית הנובעת ממערכת עובדות מסוימת. את מערכת העובדות קובעים הצדדים בהתנהגותם, וזאת מעידה על כוונתם. את התוצאה המשפטית, קובע המשפט. (דב"ע לו/0-2 לוי נ' המוסד לביטוח לאומי ואח' (לא פורסם); דב"ע לא/3-27 עיריית נתניה נ' דוד בירגר, פד"ע ג' 177).

26. בקביעה אם קיימים יחסי עובד מעביד יש לייחס משקל רב לכוונת הצדדים, היינו, לכוונתם להתקשרות בדין, אך צריך שלאותה כוונה יינתן ביטוי ועל כוונת הצדדים יש ללמוד מביטויים חיצוניים שניתנו. אחד הביטויים המובהקים לאותה כוונה היא התמורה, כי בין שהתמורה חיונית לקיומו של חוזה ובין אם לאו – קיום תמורה מצביע על רצון הצדדים ליצור יחסים חוזיים (דב"ע לט/3-112 שמואל זבורובסקי נ' אגודת בית הכנסת הגדול ע"ש דיבורי ישראל, פד"ע יא 309; דב"ע נא/2-5 וילס ורהייס נ' פיבר שמואלי, פד"ע כג 133).

27. המטרה העיקרית של ההתקשרות בין הצדדים צריכה להיות ביצוע עבודה כמטרה בפני עצמה ולא תוצאה נלוות להשגת מטרה אחרת (דב"ע מה/3-82 יצחק הרשליקוביץ נ' פזגז חברה לשיווק בע"מ פד"ע יז 97 (להלן: "פסק דין הרשליקוביץ").

מעמדה של התובעת הוא של "עובדת"

28. עדותה של התובעת עשתה על בית הדין רושם מהימן והתרשמתי בחיוב מעדותם של אחדים מעדיה, כך שלדעתי אין ספק כי מעמדה של התובעת היה של עובדת לכל דבר ועניין, ונימוקיי מפורטים מטה.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

- 1 מעדותה של מעסיקתה הנוכחית של התובעת, גב' אהובה זרח, בית הדין למד כי התובעת
2 הינה בחורה קשת יום, וחרוצה, אשר נאלצה לעבוד בשתי משרות במקביל על מנת לפרנס
3 את עצמה. התובעת הועסקה כקוסמטיקאית במהלך היום ובפאב במהלך הערב.
4
- 5 לתובעת היה ניסיון בעבודה בפאבים כדוגמת הפאב נשוא התביעה, ומסיבה זו פנה אליה מר
6 גואלי. התובעת תיארה בעדותה את התלבטותה אם להיענות להצעת העבודה שכן סברה כי
7 הסכום שהוצע לה בגין כל משמרת נמוך יחסית לעבודה מסוג זה.
8
- 9 31. בין הצדדים סוכם על תמורה בסך 200 ₪ למשמרת, כאשר התמורה מבוססת על תשרים
10 מלקוחות הפאב והשלמה של הנתבעים. התובעת ניהלה רישום שוטף לגבי הסכומים
11 שהתקבלו כתשרים והסכומים שהיה על הנתבע 2 להשלים לשכרה (ת/2).
12
- 13 32. התובעת פנתה למר יואב חוזר ונשנה, עמדה על דרישתה כי ישלם לה את התמורה שסוכמה
14 בין הצדדים, וזה הבטיח לשלם, אך דחה אותה בתירוצים שונים.
15
- 16 33. אומנם בין התובעת למר גואלי יחסי משפחה והתובעת העידה כי שמחה 'לעזור' לו, אך עולה
17 מהראיות שהובאו בפני בית הדין, באופן ברור, כי המטרה העיקרית של ההתקשרות בין
18 הצדדים הייתה לביצוע עבודה, ואלמלא התמורה שסוכמה בין הצדדים, התובעת לא הייתה
19 נענית להצעת העבודה.
20
- 21 34. בהתאמה לפסיקה שהובאה לעיל, הוכח בפניי כי התובעת השתלבה בפאב, לא היה לה עסק
22 עצמאי, היא עבדה בפאב לפרנסתה ולא למטרות אחרות, היא שימשה כמוזגת משקאות ואף
23 סייעה בניהולו השוטף של העסק. התובעת עבדה במתכונת קבועה וברצף, הייתה כפופה
24 בעבודתה לנתבע 2 ולבסוף פוטרה מעבודתה. כל אלה, סימנים המעידים על השתלבותה של
25 התובעת בפאב, ועל קיומו של מבחן ההשתלבות הן בפן החיובי והן בפן השלילי.
26
- 27 35. ממקבץ העובדות שהוכחו בפניי, עולה כי כוונת הצדדים הייתה להתקשר ביניהם בחוזה
28 עבודה והמסקנה המשפטית העולה מכך היא כי התקיימו בין הצדדים יחסי עובד ומעביד,
29 וכפי שנראה בהמשך, יחסי העבודה התקיימו בין התובעת לנתבע 2 בלבד.
30
- 31 36. אינני מקבל את הטענה שהועלתה על ידי מר יואב ולפיה, לכאורה, העבודה שבוצעה על ידי
32 התובעת הייתה בהתנדבות ומתוקף הזוגיות שנוצרה ביניהם. זאת משום שאין חולק כי
33 במועד ההתקשרות בין הצדדים, מר יואב והתובעת כלל לא הכירו וממלא לא היו ביניהם
34 יחסי קירבה. יתרה מכך, על אף העובדה כי הזוגיות שנוצרה ביניהם הסתיימה, התובעת
35 המשיכה בעבודתה. בעניין זה העידה התובעת, כדלקמן:
36
- 37 "ש. האם היה בינינו קשר רומנטי כזה או אחר.
38 ת. היה בינינו קשר קצר, תקופה קצרה.
39 ש. מתי התחיל.
40 ת. התחיל קצת אחרי תחילת העבודה שלי.
41 ש. כמה זה קצת.
42 ת. אני מעריכה בסביבות השבועיים. לאחר תקופה של חודש וחצי הופסקה
43 מערכת היחסים כי גיליתי שגרשתי בהריון ממנו.
44 [ההדגשות הוספו – כ.א.ק.; פרוטוקול, עמ' 4 ו-5].
45
- 46 כאמור, גרסתה של התובעת עשתה על בית הדין רושם מהימן וממלא לא נסתרה על ידי
47 הנתבעים.
48
49
50
51

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

37. אין חולק כי התנדבות למען אחר איננה מקימה יחסי עובד מעביד (ד"ר י' לובוצקי חוזה עבודה וזכויות העובד, פרק 2, עמ' 30), אך, כפי שנקבע בפסיקה, לא במהרה נוטה בית הדין לקבוע כי עובד המבצע עבודה רגילה הוא בגדר מתנדב ולא עובד ומדובר בקביעה חריגה הטעונה הוכחת תנאים ברורים וחד משמעיים (ע"ע (ארצי) 1270/00 פרידמן נ' הוז (ניתן ביום 19.9.02); ס"ע (תי"א) 10196-08 ברמן נינה נ' ברנשטיין מרק (ניתן ביום 18.1.11)). כך גם בע"ע (ארצי) 1403/01 סוהיר סרוגי נ' המוסד לביטוח לאומי (ניתן ביום 3.5.04). בעניין זה נקבע בפסק הדין בעניין פרידמן נ' הוז הנ"ל, כדלקמן:

"יחסי עובד-מעביד ויחסי התנדבות הם תרתי דסתרי במובן זה שקיומם של יחסים מן הסוג האחד שולל את קיומם של יחסים מן הסוג האחר אין מצבי כלאיים. בדרך-כלל, ההבחנה בין יחסי עובד-מעביד לבין יחסי התנדבות היא פשוטה ומובנת מאליה: העובד עובד בשכר. הוא קשור עם מעסיקו במערכת של זכויות וחובות הדדיים, שמקורה ביחסים החוזיים שביניהם. העובד נתון למרות המעסיק, והפסקת עבודתו – בין ביוזמתו ובין ביוזמת המעסיק – יוצרת מערכת של תוצאות בעולם המשפט. לעומתו, ביסודם של דברים, המתנדב פועל בלא שכר. לעתים הוא אינו כפוף למסגרת מחייבת של שעות עבודה. הוא בא והולך כרצונו והפסקת עבודתו יכולה להיעשות בכל עת, בין אם על-ידו ובין אם על-ידי המעסיק, בלא תוצאות משפטיות. עם זאת, לא תמיד קו הגבול בין שני הסוגים הוא ברור וחד-משמעי. טול למשל עובד המועסק בלא שכר. האם הוא עובד או "מתנדב"? כפי שראינו, אית-שלום שכר הוא רק אלמנט אחד מבין מספר אלמנטים היכולים להצביע על סוג העבודה. עצם קיומו של אלמנט אחד (בדוגמה שלנו אית-שלום שכר), הוא כשלעצמו, אין בו כדי להכריע. כדי להגיע לתוצאה הנכונה יש צורך לבחון את מכלול היחסים שבין הצדדים ולהכריע על-פיהם".

38. הנתבעים לא הביאו ראיות בתמיכה לטענה כי התובעת עבדה כמתנדבת והטענה נטענה בעלמא וללא יסוד. מהעובדות שהובאו לעיל עולה תמונה הפוכה לפיה אין עסקינן במתנדבת שבאה כדי לסייע לבן זוגה, אלא בעובדת שהתקבלה לעבודה ככזו, ואשר עבדה במסגרת עבודה קבועה, לאחר שסוכם כי תקבל שכר. נראה כי הטענה שהעלה מר יואב נטענה בעלמא ובניסיון להתחמק מאחריותו מכוח חוקי המגן המחייבים.

39. כמו כן, הטענה שהועלתה ולפיה תביעתה של התובעת הוגשה על מנת להתנכל למר גואלי על רקע סכסוך משפטי, לא הוכחה, ועל פניו נראה כי היא איננה הגיונית לאור העובדה שאין חולק כי מר גואלי בעצמו פנה לתובעת והוא שתיווך בינה לבין הנתבע 2 בקליטתה לעבודה.

מיהו המעביד?

40. לאחר שהגעתי למסקנה כי מעמדה של התובעת, היה של 'עובדת' בפאב, לכל דבר ועניין, על בית הדין להצביע על מעסיקה הנכון.

41. נקודת המוצא של הנתבעים הייתה שבינם לבין התובעת לא התקיימו יחסי עובד ומעביד כי הם אינם הבעלים של הפאב.

42. נקבע כי בבואו של בית הדין לבחון קיומם של יחסי עבודה, הוא יבחן את מהות ההתקשרות בין הצדדים ולא הכסות הפורמאלית שהעניקו לה. בפסק הדין בעניין 'כפר רות' נקבע שככלל הנחת המוצא היא כי העובד והמשתמש בעבודתו הם הצדדים האמיתיים הניצבים משני עברי המתרס של חוזה העבודה והטוען לקיומם של יחסי עבודה בין העובד לצד שלישי, עליו הראיה, ובלשון ביה"ד הארצי:

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

- 1 "בדרך הטבע תהא הנחת המוצא כי העובד והמשתמש בעבודתו הם
2 הצדדים האמיתיים הניצבים משני עברי המתרס של חוזה העבודה, ועל
3 המבקש להפריך הנחה זו ולטעון כי הצד השלישי הינו המעביד הנכון,
4 להוכיח את טענתו, הוא יוכיח אם ישכיל להראות כי בשני מישורים
5 קיימת התקשרות משפטית (במפורש או מכללא) למתן עבודה בתמורה:
6 בין הצד השלישי לעובד ובין הצד השלישי למשתמש בעבודה.
7 עוד על הטוען להראות כי ההתקשרות המשפטית בין המשתמש בעבודה
8 לבין הצד השלישי לא נועדה לעקוף או להתחמק מחובות המעביד, על פי
9 חוק, על פי הסכם קיבוצי או על-פי צו הרחבה, וכי אינה מנוגדת לתקנות
10 הציבור או נגועה בחוסר תום לב או בפגם אחר הפוסל אותה ומאיין את
11 תוקפה (סעיף 30 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973)."
12
13 43. בענייננו, טען מר יואב כי גב' אינס יואב, גרושתו, הייתה במועד הרלוונטי הבעלים של
14 הפאב, וככל שהתובעת הינה עובדת הרי שהיה עליה להיפרע מגב' יואב ולא ממנו.
15
16 44. הנתבעים לא הביאו ראיות לתמיכה בטענה זו, לא הציגו אסמכתאות המעידים על בעלותה
17 של גב' אינס על הפאב, או על התקשרות משפטית כלשהי בינה לבין התובעת ובינה לבין מי
18 מהנתבעים.
19
20 45. מר יואב טען כי הוא שימש כעובד בלבד בעסק, אך לא טרח להציג לבית הדין, חוזה
21 התקשרות עם גב' יואב או תלושי משכורת שיתמכו בטענתו.
22
23 46. גם אם נניח כי גב' יואב הייתה הבעלים הפורמאלי של הפאב, אין בכך בלבד כדי ליצור יחסי
24 עבודה, וסימני ההיכר לזיהוי יחסי עובד ומעביד שהוזכרו לעיל, אינם מצביעים על קיומם
25 של יחסים מסוג זה בין התובעת לגב' יואב.
26
27 47. מעבר לצורך יצוין כי התרשמנו שהקשר של מר יואב לפאב, היה מעבר לזיקה שבין מנהל
28 לעסק של מעסיקו. למסקנה זו הגענו מעדותם של מר יואב וגב' יואב יחד. מעדותם,
29 הצטיירה שותפות זוגית וזהות עסקית. כך, על אף הטענה כי הם גרושים, גב' יואב הרתה
30 למר יואב, והתנגדה לקשר רומנטי בינו לתובעת. זאת ועוד, מר יואב הציג את הבעיות
31 הכלכליות שפקדו את הפאב כבעיה משותפת של גב' אינס ושלו יחד, וכך הוא העיד:
32
33 "גם אם יש תביעה והיא נכונה לטענת התובעת למרות שלא, היא צריכה
34 לבוא על העסק אינס יואב שלצערי מוכרז כפושט רגל. יש לנו הרבה
35 תביעות של המקום. אנחנו מתנהלים בצורה מאוד מסודרת מול בית
36 המשפט המחוזי בעניין זה. לא קיבלנו אף תלונה של טל כי אם כן היא
37 הייתה נכנסת כמו שאר הנושים לתיק התביעות" [פרוטוקול עמ' 14].
38
39 48. זאת ועוד, מעדותה של התובעת ועדיה, (מר אלירן בן דוד, פרוטוקול עמ' 6; מר אברהם
40 אוליאל, פרוטוקול עמ' 8, 9), עולה כי מר יואב ראה עצמו כבעלים של העסק, לכל דבר
41 ועניין, התנהג ככזה, והציג עצמו כלפי התובעת, עובדים נוספים ולקוחות, כבעלי העסק
42 וכמעסיק.
43
44 49. התרשמתי שהטענה לפיה יש לראות בגב' יואב, אשר הוכרזה כפושטת רגל (כטענת הנתבע
45 2), מעסיקה של התובעת, נועדה לעקוף או להתחמק מחובות המעביד, על פי חוק, ומנוגדת
46 לתקנות הציבור ונגועה בחוסר תום לב הפוסל אותה ומאיין את תוקפה שכן בקביעה זו,
47 זכויותיה של התובעת אינן מובטחות.
48

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

- 1 50. נקבע כי לצורך הכרעה בשאלה מי היה מעבידו של פלוני תישקל השאלה כיצד ראו העובד
2 והמעביד את היחסים ביניהם, על מי חובת תשלום המשכורת, בפני מי היה העובד חייב
3 להתפטר ובידי מי היה הכוח לפטרו (ראה פס"ד הרשקוביץ; פס"ד כפר רות).
4
- 5 51. גב' ומר יואב העידו בפניי כי גב' יואב נכחה בפאב כפעם בשבוע לכל היותר. מר יואב העיד כי
6 לגב' יואב לא הייתה נגיעה לניהולו השוטף של הפאב. גב' יואב העידה כי מר יואב היה
7 אחראי על גיוס עובדים ופיטוריהם.
8
- 9 52. מר יואב קיבל את התובעת לעבודה לאחר שמר גואלי הכיר ביניהם. כששכרה של התובעת
10 לא שולם היא פנתה למר יואב והיא ראתה בו אחראי על תשלום השכר. מר יואב העיד כי
11 הוא נגש עם התובעת לצורך ברור טענותיה לשכר מולן, דבר המעיד על היותו מעסיקה,
12 וכפועל יוצא חב בתשלום שכרה.
13
- 14 53. התובעת, ואחרים העידו כי ראו במר יואב מעסיק של התובעת (ראה עדותם של מר אלירן בן
15 דוד ומר אברהם אוליאל לעיל; עדותה של גב' זרח, עמ' 10). בנוסף על כך, מר יואב הוא זה
16 שפיטר את התובעת מעבודתה לבסוף.
17
- 18 54. נוכח כל האמור לעיל, עובדות המקרה מצביעות באופן ברור על מר יואב כמי שהיה מעסיקה
19 של התובעת לכל דבר ועניין.
20
- 21 דין התביעה נגד מר גואלי להידחות
22
- 23 55. בעוד שסימני ההיכר שהוזכרו לעיל מצביעים על מר יואב כמעסיק של התובעת, לא שוכנעתי
24 כי כך הם פני הדברים באשר למעמדו של מר גואלי.
25
- 26 56. למעט העובדה כי מר גואלי הוא זה שזים את הקשר בין התובעת למר יואב, וככל הנראה
27 סייע במידת מה בניהולו של הפאב, לא מצאנו סימנים שיש בהם כדי לבסס יחסי עבודה בינו
28 לבין התובעת.
29
- 30 57. התובעת טענה כי מר גואלי הציג את עצמו כשותף של מר יואב, וכנראה מסיבה זו הוא צורף
31 כנתבע נוסף. בעניין זה הפנתה התובעת לעדותו של מר גואלי במשטרה (ת/3), בהליך שאינו
32 קשור לתביעה שבפניי, לפיה הוא העיד כי היה שותף עם מר יואב בבעלות על הפאב. אין
33 בעדות זו בלבד כדי להוכיח קיומם של יחסי שותפות בין הנתבעים. ממלא, אין בטענה זו
34 בלבד כדי לבסס קיומם של יחסי עבודה ובחינת מלוא הסממנים שהובאו לעיל, מביאה אותי
35 למסקנה אחרת כאמור.
36
- 37 58. מחומר הראיות, לא עולה כי מר גואלי היה חייב בתשלום שכרה של התובעת. לא הובאה
38 בפניי עדות לכך כי למר גואלי סמכות לפטר את התובעת מהעבודה ולא הוא שהחליט על
39 הפסקת עבודתה בפועל. כששכרה של התובעת הולן, היא לא פנתה למר גואלי בדרישות אלא
40 למר יואב. מהרישומים בדבר השכר ששולם (ת/2) עולה כי עת שולם שכר, זה היה על ידי מר
41 יואב בלבד.
42
- 43 59. מכאן, בין התובעת למר גואלי לא התקיימו יחסי עובד ומעביד והתביעה נגדו נדחת. בשים
44 לב לעובדה כי מר גואלי הכחיש כל קשר עסקי לפאב ולמר יואב ואף הכחיש כי התובעת
45 עבדה בפאב, וטענותיו הופרכו, אין צו להוצאות.
46
47
48
49

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

עדותו של מר יואב

60. לפני סיום, יוער כי בית הדין לא האמין לעדותו של מר יואב, אשר העלה טענות כדי להתחמק מאחריותו לתשלום זכויותיה של התובעת. מר יואב, סתר בעדותו טענות שהעלה בכתב ההגנה ועדותו הייתה מתחמקת ומגמתית.

61. מצאתי להדגיש סתירה בולטת בעדותו של מר יואב בקשר לנסיבות סיום עבודתה של התובעת. כך בעוד שבמסגרת כתב ההגנה טען מר יואב כי סיים את העסקתה של התובעת לאחר שחשד בה בגניבה, בעדותו טען כי היא פוטרה על ידי גב' יואב כתוצאה מקנאה.

62. יש להוקיע התנהגות מעין זו, בה מעסיק בוחר להכפיש את שמו של עובד בצורה משפילה, על מנת להתחמק מאחריות, וזאת מבלי לטרוח להציג ולו ראשית ראיה בתימוכין לטענה.

תקופת עבודתה של התובעת ושכרה שהולן

63. מר יואב לא חלק על תקופת עבודתה של התובעת, ועל כן הנני קובע כי התובעת הועסקה אצל מר יואב החל מיום 15.4.10 ועד לסוף חודש יולי 2010, ובסה"כ 3.5 חודשים.

64. לא הייתה מחלוקת כי לתובעת לא שולם שכר, מלבד סכומים זניחים ותשרים. שוכנעתי כי הרישומים שבוצעו על ידי התובעת בזמן אמת (ת/2) וריכוזם (ת/1) אמינים. רישומים אלה לא נסתרו על ידי הנתבעים, והם מעידים על תקופת עבודתה של התובעת, והסכומים המגיעים לה בגין תקופת העבודה.

65. התובעת דרשה בתביעתה את ההפרש שבין השכר שסוכם עמה לבין התשרים שקיבלה מלקוחות הפאב והכספים המעטים ששולמו לה על ידי מר יואב, בתוספת פיצויי הלנה, זאת ותו לא.

66. הגם שנקבע כי אין לראות בתשר המשולם למלצר ישירות על ידי לקוח ושלא באמצעות ספרי המעסיק, כשכר עבודה (ע"ע 300113/98 ד.ג.מ.ב. אילת מסעדות בע"מ - ענבל מלכה (טרם פורסם), ניתן ביום 1.6.05) התובעת תבעה רק את ההפרש שבין השכר שסוכם עמה לבין סך התקבולים שנתקבלו בידיה בין אם על ידי תשר ובין עם על ידי השלמה של מר יואב. מובן כי אין לפסוק לתובעת מעבר לסכומים שדרשה בתביעתה, ועל כן, פסק הדין מוגבל לסכום שנתבע.

67. אשר על כן, על הנתבע 2 לשאת בתשלום שכר עבודתה של התובעת בסך 7,500 ₪.

פיצויי הלנה

68. יש לעקור מהשורש תופעה בה מעסיק מתעלם מזכויותיו של עובד התלוי בו לפרנסתו ולפרנסת בני משפחתו. על מעסיק המתעלם מחובותיו החוקיים כלפי עובדיו, לדעת כי לא יצא נשכר מהתנהגות פסולה זו, ואף יאלץ לשלם את המחיר.

69. מכוח סמכותי על פי סעיף 17 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, בהתחשב בהתנהגותו של מר יואב אשר התחמק מתשלום זכויותיה של התובעת במפגיע, דחה אותה בלך ושוב, והתעלם מחובותיו כמעסיק, שכר העבודה שנפסק לזכות התובעת ישא פיצויי הלנת שכר, בשיעור מופחת, בסך 7,500 ₪.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

דמ"ר 11-06-5666 רביד נ' גואלי ואח'

70. החלטתי להפחית מפיצויי ההלנה ולא לפסוק את השיעור המקסימאלי בהתחשב במיוחד שבמשפט העבודה, לאחר ששקלתי את תכלית החוק, תוך איזון בין גורם ההרתעה מחד גיסא לבין הטלת מעמסה בלתי פרופורציונית על המעסיק מאידך גיסא (עי"ע 300215/98 דומוס תעשיית רהיטים בע"מ נ' מירב בן הלל (לא פורסם), ניתן ביום 31.5.00).

סוף דבר

71. אשר על כן, הנתבע 2, מר מישל יואב, ישלם לתובעת, תוך 30 ימים ממועד המצאת פסק הדין, סך של 15,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית החל מיום 5.6.2011 ועד למועד התשלום המלא בפועל.

72. בהתחשב בתוצאת פסק הדין, ובשים לב לכך כי התובעת לא עמדה על כל זכויותיה מכוח משפט העבודה המגן, ההסכמים קיבוציים הכלליים וצווי הרחבה במשק, והסתפקה בתביעת שכר העבודה שהולך בלבד, ובשים לב כי מר יואב הכפיש את שמה לשווא בהאשמתה בגניבה, מבלי שלדברים היה יסוד, הוא ישא בהוצאותיה, בסך 3,000 ₪ אשר ישולמו תוך 30 ימים ממועד המצאת פסק הדין.

73. לא ישולמו הוצאות המשפט ושכ"ט עו"ד במועדם, ישאו הפרשי הצמדה וריבית ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

74. ערעור על פסק דין זה הוא ברשות בלבד.

75. בקשת רשות ערעור ניתן להגיש לבית הדין הארצי לעבודה בתוך 15 יום מיום שפסק הדין יומצא לצד המבקש לערער.

המזכירות תמציא את פסק הדין בדואר רשום לצדדים.

ניתן היום, כ"ו אדר תשע"ב, 20 מרץ 2012, בהעדר הצדדים.

כאמל אבו קאעוד, רשם